

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

**ДЕСЯТНИК О.Є.,* СТУДЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Серед базової сільськогосподарської продукції, яка гарантує продовольчу безпеку України, особливе місце займає зерно. Це зумовлюється винятково важливим його значенням безпосередньо для виготовлення високопоживних продуктів харчування. Зерно хлібних злакових культур характеризується значним вмістом висококалорійних органічних речовин, зокрема вуглеводів, білків, жирів, а також вітамінів, ферментативних сполук, мінеральних речовин, що робить його незамінною сировиною хлібобулочної, кондитерської та круп'яної промисловості для виробництва цінних високо смакових продуктів споживання. Зерно - це насамперед хліб, а хлібові як основному продукту харчування населення у більшості країн світу немає альтернативи. Водночас зернове виробництво слугує потужним джерелом розвитку продуктивного рослинництва, зокрема виробництва м'яса, молока, яєць. Із зерна виготовляють спирт, пиво, патоку, медичні препарати, ряд іншої важливої продукції. Відходи зернового господарства широко використовуються у різних галузях промисловості, будівництва, при виготовленні органічних добрив та ін.

Майже на всіх історичних етапах розвитку суспільства зерно та вирощування озимої пшениці було і нині залишається важливим джерелом багатства України, як і значної частини інших країн світу. Адже пшениця належить до найпоширеніших товарів внутрішнього і світового ринку сільськогосподарської продукції.

У розвитку багатьох галузей економіки нашої держави, і насамперед сільського господарства, дуже важливу роль відіграє збільшення обсягів виробництва озимої пшениці. Це пояснюється винятковим її значенням та різнобічним використанням.

Так пшениця та продукти її переробки є основою харчування людей, вона є незамінним кормом при виробництві продукції тваринництва, а також основною сировиною для переробної промисловості.

Озима пшениця є важливим експортним продуктом і має забезпечувати значні надходження валютних коштів державі. Адже в процесі зберігання вона майже не втрачає своєї якості, а отже, придатна для створення державних резервів продуктів харчування та кормів.

* Науковий керівник – Сахненко В.І., к.е.н., доцент

Обсяги виробленого зерна та безпосередньо пшениці в країні визначають рівень розвитку сільськогосподарського господарства. Але у свою чергу на обсяги виробництва пшениці впливають такі важливі фактори, як розмір посівних площ, їх структура і урожайність.

Однак, в останні роки спостерігається тенденція скорочення виробництва зерна. У загальному обсязі спаду валового збору зерна відбувається великий вплив зниження урожайності. В результаті значно погіршилися властивості зернових культур.

Всесвітнє збільшення виробництва зерна та пшениці – головна задача сільського господарства. Поряд із збільшенням виробництва зерна важливу увагу приділяють покращенню якості зерна, і насамперед розширенню виробництва твердої і сильної пшениці, а також найважливіших круп'яних і фуражних культур.

Для успішного вирішення цих задач необхідно покращити використання агротехніки, ширше впроваджувати високоврожайні сорти і гібриди, удосконалювати структуру посівних площ.

Також потрібно приділяти велику увагу ефективному використанню добрив, розширенню посівів на меліорованих землях і в зонах достатньої зволоженості. В Україні в останні роки через високі ціни товаровиробники не в змозі придбати необхідну кількість добрив, техніки, засобів захисту рослин, високоякісного насінневого матеріалу і в результаті чого всі вимоги вирощування зернових виконуються не повноцінно. Це в свою чергу призводить до значного зниження і не добору врожаю, до зниження якості і знецінення зерна, а це призводить відповідно до зменшення прибутку господарств.

Дослідженню економічних, організаційних, технологічних аспектів інтенсифікації зернового виробництва та особливо озимої пшениці присвячено багато наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених. Значний внесок у розробку концептуальних положень проблем зробили В. Я. Амбросов, Л.М. Анічин, В. І. Бойко, М.Г. Лобас, М.О. Оніщенко, П.Т. Саблук, М.Ф. Соловйов, В.П. Ситник, М.Л. Худолій, А. М. Шпичак, М.І. Щур, В.В. Юрчишин. Дослідженню впливу економічних чинників на рівень виробництва присвятили свої наукові праці М.Я. Дем'яненко, Ю.С. Коваленко, М.Ф. Кропивко, І.І. Лукінов, М.А. Піхота, Д.В. Полозенко, М.Ю. Романенко, П.Т. Саблук, Е.О. Фірсов, Л.М. Худолій, А.М. Шпичак, В.І. Шиян. Вагомий внесок в розробку застосування різних методів та підходів у визначенні рівня урожайності внесли вчені, серед яких Л.І. Акентьєва, В.П. Дмитренко, А.Ф. Ігуменцев, Р.П. Євсєєв, І.В. Загайтов, М.К. Каюмов та ін.

Але, ще існують істотні розбіжності у підході до вирішення як методологічних, так і практичних аспектів становлення цієї сфери агропромислового комплексу. Все це вимагає системності в підході до вивчення проблеми і підтверджує актуальність теми дослідження.

Література.

1. Грідін О.В. Пшениця: виробництво, торгівля, споживання: матеріали Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів і молодих учених [«Економічні, екологічні та соціальні проблеми сталого розвитку аграрного сектора економіки»], (м. Харків, 1-3 жовтня 2008 року) / Міністерство аграрної політики України, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Х.: 2008. – С. 106.

2. Грідін О.В. Оцінка перспектив розвитку світового зерновиробництва: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Аграрний форум – 2008»], (м. Суми, 15-18 жовтня 2008 року) / Міністерство аграрної політики України, Сумський національний аграрний університет. – Суми: ВТД «Університетська книга». – 2008. – С. 130.

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПТАХІВНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

**ДЕЦЮРА С.О.,* АСПИРАНТ,
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА**

Птахівнича галузь була і на сьогоднішній день залишається важливою складовою у забезпеченні населення продуктами харчування, а переробної промисловості - сировиною. Протягом останнього часу яйця та м'ясо птиці є чи не найдоступнішим джерелом багатьох поживних речовин у споживчому кошику.

Крім того у сучасних умовах птахівництво в світі є одним із основних виробників важливих білкових висококалорійних продуктів, які відзначаються біологічною повноцінністю для організму людини й економічною доступністю для більшості споживачів [1,2]. Тому галузь птахівництва відіграє важливу роль у продовольчій безпеці країни.

Але на відміну від розвинених європейських країн, де продукти птахівництва постійно високоприбуткові, а галузь є рентабельною в Україні традиційно склалося так, що продукти цієї галузі серед продуктів тваринництва були й залишаються другорядними, а галузі приділяється недостатньо уваги.

Питанням розвитку галузі птахівництва займався багато вітчизняних вчених, таких як Назаренко О. В., Ярошенко Ф.О., Марків Г. В тощо. Ними було розглянуто основні напрямки розвитку галузі птахівництва та отримання належного економічного ефекту.

Метою дослідження є визначення стану та тенденції розвитку

* Науковий керівник – Огічук М.Ф., к.е.н., професор